

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și strălănatate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

REDACTIA
și ADMINISTRTIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a

INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.

Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.

Manuscrisurile nu se în-
napolază.

ROMÂNUL

După rășboiu.

Arad, 3 Martie.

Două învățături au fost mai ales atinse de marele rășboiu european: religia prea materializată și socialismul prea idealizat. Rășboiul european a arătat de o parte că religia de stat e o ficțiune prea învechită, de altă parte că socialismul internaționalist e o minciună prea prematură și oricare ar fi sfârșitul acestei gigantice încăerări, unul din rezultatele lui va fi fără îndoială o slăbire pretutindeni, și a dominațiunii clericilor și a politiceii internaționaliștilor.

Posibilitatea unui rășboiu european, în care guvernele militariste și — în unele țări — reacționare, au fost și mai sunt susținute de socialiștii internaționaliști,

posibilitatea acestui rășboiu a dovedit, cred, și celor mai fanatici internaționaliști, că politica lor a dat faliment. Moartea socialistului german Franck pe câmpul de luptă din Belgia e o dovadă, că socialismul pentru mult timp încă e și va rămânea național; arată că internaționalismul, întrucât nu isvorește în mod firesc din trebuințele vieții, nu trebuie transformat în program politic.

Socialismul ca doctrină a luptei de clasă e un adevăr; socialismul ca mișcare politică

menită să desrobească milioane de muncitori, e un produs firesc al vieții. Când însă socialismul vrea să fie prea idealizat, când alăturarea de o doctrină științifică, alăturarea de o mișcare politică reală, mulți s'au silit să introducă în programul socialist un vis — frumos, dar totuș vis — suferă și doctrina științifică și mișcarea politică. Mai mult: internaționalismul, acest vis frumos, transformat în lozincă politică poate duce câte odată la rezultate cu totul opuse, poate duce, oricât ar părea de paradoxal, la.... robia națională. (Vezi de ex. teoria lui K. Marx în privința Slavilor din Germania).

Învățături analoge putem trage din realitatea ce ne înconjoară și în ce privește religia de stat.

Posibilitatea unui rășboiu european între popoarele creștine cele mai civilizate e în stare să dovedească și celor mai fanatici clericali, că religia de stat nu are aproape nimic comun cu Dumnezeu, ca expresie superioară a dragostei și misericordiei. Religia de stat, care în fond nu e decât o formă de dominațiune cu ajutorul ideii lui D-zeu, poate fi declarată de pe acum în stare de bancrută frauduloasă...

...Orice ați susține, poziția cea mai dificilă în actualul rășboiu, nu e nici a triplei-alianțe (în care creștina Italie a fost înlocuită de păgâna Turcie), nici a triplei-înțelegeri (destul de înrudită de altfel cu Japonezii, Indușii, Turcoșii etc.) — poziția cea mai di-

ficilă e a lui... Dumnezeu, tocmai pentru că prea a fost materializat de guverne,

În fiecare minciună există un pic de adevăr; în „minciunile convenționale” — după fericita expresie a lui Nordau — se pare că adevărul e fondul curat, minciuna — forma.

Adevărat, că momentul idealist, național și sentimental, este o realitate în viața omului (indiferent cum va fi numit acel element: Dumnezeu sau ideal științific), minciună e tot edificiul bisericeii de stat, care în realitate nu are nimic ideal în sine; adevăr e că oamenii sunt conduși în viață de principiul luptei pentru existență; minciună e că trebuința de libertate și egalitate, produse firești ale luptei pentru existență, duc la înfrățirea universală, internațională, în contra tendințelor de viață națională a tuturor popoarelor.

Și tocmai momentele critice ale omenirii — cum e fără îndoială cel de față — sunt menite să deosebească adevărul de minciună.

Fie ca marele rășboiu european, acest calvar al Europei contemporane, să distrugă tot ce a fost minciună în viața noastră. Fie ca marele rășboiu european, să distrugă izvorul tuturor minciunilor vieții politice, sociale și religioase — cangrena robiei.

Să nimicească pentru totdeauna robia sub toate formele ei, robia politică în numele statului, robia religioasă, în numele bisericeii, robia națiunilor mici, în numele celor mari...

Rugăciune.

(După Rabindranath Tagore).

*In țara 'n care a murit robia
Și frunțile se poartă ridicate
Și legile dau tuturor dreptate,
Căzându-le celor truiasi domnia.*

*Unde-i slăvita pace între gloate
Și 'nvinsă cade 'n luptă sărăcia
Și 'n viitor zimbește bogăția
Celor cu sufletele 'nviorate.*

*Unde gândirea liberă străbate
Câmpiile întinse-ale culturii
Și ca un vis urât: povestea urii*

*S'a stins în groapa vechilor păcate...
— În țara-aceasta-a libertății sfinte
S'ajungă falnic neamul meu, Părinte!*

1/III. (Spital).

Cassian.

La locurile sfinte.

În 1914, o carte cu titlul *Ierusalim*, cu o coroană de spini împrejurul unei prea frumoase ilustrațiuni de o simplitate clasică, înfățișând o grupare de Izraeliți cari privesc la steaua ce a răsărit spre a vesti nașterea Domnului nostru Ișus Christos nu este, în împrejurările de azi, un mic eveniment.

D. Mestugean, deși nu se află în afară de mișcarea contemporană a culturii — sau, poate din această cauză — a descoperit, în anul 1914, că orice știință este, în fond, mutabilă, și că, numai credința este adevărul etern, deși evolutiv, al oricărei taine.

Poate că dânsul va fi plecat la Ierusalim, după cum pleacă și mulți alții; dar ce era în sufletul lui în stare de germen, s'a dezvoltat pe pământul minunilor — în țara lui David și a lui Solomon și în țara Noului Testament, cât și în a prea umilitului din iesle, Mântuitorul lumii. Copilăroasă legendă, ea, pentru cărturarii și fariseii timpului nostru, poate să nu însemneze decât un basm. Pentru credință — pentru această pornire sufletească ce este știința-științelor, — dânsa se va îmbrăca însă veșnic într'o manta de raze năluitoare de lumină, după cum s'a îmbrăcat și pentru d. Mestugean.

Să găsești că prin cărți scrise de oameni sim-

țitori, trece ca o suflare dumnezeiască, nu este de mirare. Dar deși această suflare se află și la ortodoxi, ea ridică mai des pe catolici. Catolicii au în religiuina lor o disciplină ce stăpânește pe om din leagăn chiar și ce-l robește într'atăta, în cât înșeș *științele evidente*, dispar dinaintea cuvintelor fără replică: „*crede și nu cercetă*”; sau dinaintea acesteilalte formulări: „*În credință este mântuirea*”.

Foarte atingător este pentru mine, că un creștin dela noi, — creștin al zilei de azi — s'a dus la Ierusalim așa cum se duceau poate și cei din vechime cari fuseseră ajunși de vântul îndoelii și cari se întorceau — după cum s'a întors și Mestugean — cu totul și cu totul îmbrăcați în hlamida dumnezeiască a luminei luminilor.

Eu, am cetit cartea pe care acest valoros confrate a scos-o de sub tipar, cu multă luare aminte. Voiam să-mi dau seama dacă un om al veacului în care numai *Vițelul de aur* și *Forta brutală* au altare, mai poate să fie mântuit, și dacă poate să mântuiască și pe ceilalți.

I-am răsfoit dar cartea. M'am uitat la gravurile ei ce, toate, sunt nespuse de interesante; am compătimit asupra tristeții *Căsei române* din Ierusalim; m'am minunat că Evreii au un gimnaziu așa de impunător ca cel din Iaffa, m'am plimbat cu el prin piața orașului sfânt; am străbătut tot cu Mestugean stradele înguste de

Jertfa Românilor pentru tron și patrie!

Lista soldaților Români din comuna **BOLDUR**, comitatul Caraș-Severin pe câmpul de luptă.

Nicolae Părțan, 33 ani
George Cereanțu, 30 ani, 1 copil
George Ardelean, 31 ani, 3 copii
Romul Maga, 31 ani, 1 copil
Damaschin Tripon, 32 ani
Ioan Gașpar, 33 ani, 3 copii
Ioan Visegan, 35 ani
Mihai Tripon, 31 ani, 2 copii
Constantin Goloșe, 31 ani, 1 copil
10 Nicolae Laudacescu, 26 ani, 1 copil
Traian Vodă, 27 ani, sergent-major
Nicolae Vodă, 25 ani, stegar (fiii preotului)
Ioan Leucus, 27 ani
Vasilie Leucus, 23 ani
Nestor Muțiu, 30 ani
Constantin Părțan, 23 ani, 1 copil
Iulian Blajovan, 31 ani, 2 copii
Vasile Balinton, 23 ani
Dionisie Cârnu, 21 ani
20 Nicolae Moisă, 23 ani, 1 copil, rănit
Ioan Laudacescu, 25 ani
Ioan Laudacescu, 28 ani, 1 copil
Nicolae Ciucure, 25 ani, 1 copil
Nicolae Tăran, 33 ani, 3 copii, rănit
Lazar Gerga, 31 ani
Lazar Ciucure, 27 ani, 1 copil
Constantin Vodă, 31 ani, 1 copil
Dionisie Cocărlă, 21 ani
Dimitrie Muțiu, 29 ani, 1 copil
30 Vasilie Bireu, 23 ani
Ioan Patr, 27 ani, 1 copil
Nicolae Ardelean, 29 ani, 1 copil
Nicolae Ardelean, 24 ani
Dimitrie Poienar, 24 ani
George Laudacescu, 41 ani, 5 copii
Nicolae Folțun, 22 ani
Ioan Laudacescu, 27 ani, 2 copii
Constantin Eneșca, 22 ani, 1 copil
Dimitrie Cerneanțu, 27 ani, 1 copil
40 George Muțiu, 32 ani, 1 copil
Ioan Folțun, 37 ani, 2 copii
Damaschin Folțun, 29 ani, 2 copii, mort
Nicolae Leucus, 23 ani, 1 copil
George Moisă, 36 ani, 3 copii
Ioan Moisă, 22 ani
Constantin Leucus, 29 ani, 2 copii
Vasile Eneșca, 22 ani, 2 copii
Vasilie Muntean, 22 ani, 1 copil
Damaschin Leucus, 26 ani, 2 copii, rănit
50 Ioan Juratu, 28 ani, 2 copii
Ioan Muntean, 30 ani, 1 copil

Nicolae Juratu, 34 ani, 3 copii
Damaschin Laudacescu, 36 ani, 2 copii
Petru Cocărlă, 29 ani, 1 copil
Dionisie Muțiu, 36 ani
Ioan Stoichescu, 21 ani
Ioan Laudacescu, 32 ani, 3 copii
Vasilie Laudacescu, 27 ani, 1 copil
Dimitrie Laudacescu, 21 ani
60 Ioan Eneșca, 23 ani, rănit
Constantin Boncea, 22 ani, rănit
Ioan Păcurariu, 28 ani, 1 copil
Atanasie Folțun, 27 ani, 2 copii
Ioan Luminosu, 31 ani, 1 copil
Ioan Jurchița, 26 ani, 1 copil
Ioan Iovan, 21 ani
Damaschin Frumoseșcu, sergent, 23 a., 1 c.
Damaschin Ciucure, 33 ani, 3 copii
Ioan Laudacescu, 25 ani, 1 copil, rănit
70 Ioan Folțun, 38 ani, 6 copii
Ioan Laudacescu, 33 ani, 4 copii
Ioan Eneșca, 25 ani
Nicolae Eneșca, 23 ani
Vasilie Părțan, 23 ani
Simeon Muțiu, 34 ani, 1 copil
Eutimie Leucus, 33 ani, 2 copii
Ioan Leucus, 27 ani, 2 copii
Ioan Laudacescu, 23 ani
Ioan Bredicean, 36 ani, 1 copil
80 Consetantin Părângă, 23 ani
Alexandru Cercega, 21 ani
Damaschin Birăescu, 27 ani
Ioan Birăescu, 29 ani, 2 copii
Alexie Bălaci, 38 ani, 4 copii
Vasilie Blajovan, 25 ani
Ioan Muțiu, 40 ani, 1 copil
Ștefan Fărcaș, 38 ani, 2 copii
Rusalin Bireu, 20 ani
Iosif Mărghitan, 22 ani, 1 copil
90 Constantin Juratu, 36 ani, 1 copil
Ioan Laudacescu, 41 ani, 3 copii
Nicolae Guga, 40 ani, 2 copii
Ioan Gârda, 22 ani, 2 copii
Dimitrie Leucus, 21 ani
Ioan Moisă, 20 ani
Nicolae Folțun, 22 ani
Nicolae Laudacescu, 25 ani
Iosif Eneșca, 20 ani
Nicolae Părțan, 35 ani, 3 copii
100 Petru Leucus, 20 ani
Vasilie Băescu, 41 ani, 2 copii
Dimitrie Selejan, 42 ani

Eutimie Subu, 33 ani, 2 copii
Asentați în 20 Noemvrie 1914:
Constantin Calina, 31 ani, 1 copil
Ioan Părțan, 24 ani, 1 copil
Constantin Balinton, 28 ani, 1 copil
Ștefan Moisă, 33 ani, 3 copii
Constantin Bredicean, 34 ani, 2 copii
Dionisie Ianeșca, 36 ani, 3 copii
Atanasie Demenescu, 36 ani, 4 copii
Ștefan Cimponer, 35 ani, 2 copii
Ștefan Bireu, 28 ani, 1 copil
10 Vasilie Laudacescu, 31 ani, 3 copii
Constantin Leucus, 35 ani, 3 copii
Ioan Părțan, 25 ani, 1 copil
Nicolae Goloșe, 28 ani, 2 copii
Ioan Cercega, 30 ani, 2 copii
Ștefan Radu, 30 ani
Ștefan Cebzan, 33 ani, 2 copii
17 Ioan Leucus, 32 ani, 1 copil

Comunicat prin: Ioan Murgu, inv.

Simbolul năzuințelor noastre.

Ziarul „Viitorul” din București publică un articol mai lung în care desaproabă faptul de a se pune în discuțiune Coroana în legătură cu luptele de partid. După ce aminteste cu durere cele ce s’au scris despre primul rege la izbucnirea războiului european, numitul ziar face următoarea încheiere:

„...Cu aceeaș dragoste, prin urmare, și cu aceeaș neclintită încredere, poporul incunjură astăzi pe noul său rege.

Trăind de foarte tânăr, pe pământul României, crescut la școala datoriei și a sacrificiului, regele Ferdinand pune în serviciul statului toată puterea Sa de muncă și devotamentul cald isvorit dintr’un patriotism luminat și prevăzător. Tocmai trăinicia acestor strănse legături dintre țară și tron, cheazăște pentru viitor, zile de liniște și de propășire.

Coroana, reprezintă în vremurile tulburi de astăzi, mai mult decât totdeauna năzuințele înspre un viitor mai bun al neamului nostru și orice știțbire adusă autorității și strălucirii Ei, ar stirbi din însăș puterea de realizare a speranțelor noastre.

Lăsând, prin urmare, Coroana, cu totul în afară de discuțiunile și de luptele noastre politice, ne vom servi țara, ale cărei interese — în mijlocul evenimentelor grave de astăzi — ne obligă pe toți la o dreaptă înțelegere a marilor noastre îndatoriri”.

sub răcoroasele bolți de piatră ale uriașelor clădiri, și am lăsat să-mi fie furati ochii — dacă nu inima — de adâncii ochi ai femeilor din Betleem.

Dar Sfântul Mormânt, mormântul Domnului nostru Isus Christos el însuș cu catapeteasma lui cea prea încărcată de aurării și de pe zugrăveli, de candeli și de lumini, m’ar fi făcut să zimbesc, dacă n’ăș cunoaște în deajuns sufletul omului, — suflet ce e așa mare și ce se străvede mai totdeauna atât de îmbucăturit și de mic printre îmbrăcămintea lui trupească.

Bieții oameni, cari au crezut și cred! Ei n’au știut ce să mai aducă la mormântul Mântuitorului, și cu ce să-l mai împodobească!

Dealtfel, toate acele podoabe, sunt trebuincioase omului, pentruca el să intruchipeze astfel frumusețea și strălucirea lui D-zeu.

De altminteri, ce ar însemna în ochii noștri, chiar în ochii noștri cari s’ar întâmpla să fim cărturari și farisei, un mitropolit, un rege, un împărat, dacă nu i-am vedea în pompa lor lumească? La urma-urmei, și ei sunt încărcăți de giuvaere, de aurării și de tot ce-a născocit mintea omenească mai frumos pe acest pământ, fără ca, cu toate acestea, ei să apară scăzuți în fața noastră. Se poate zice chiar că: oricât va fi de mare omul, când el ni se arată în haine zdrențuroase, cu degetele picioarelor eșite din ghețe afară, pentru noi — acel om, numească-se Victor Hugo sau Dante, va fi un oarecare, și

vom trece pe lângă el ca pe lângă un oarecare. Fieri ne înfășoară însă dinaintea strălucirilor pământeste. Aceste avânturi redătătoare de viață curată, au cuprins și pe Mestugean, la locurile sfinte, și m’ăș plânge pe mine însumi dacă m’ăș fi aflat acolo și nu mi s’ar fi întâmplat la fel.

În minunata lui carte: *Ierusalim* — el ne poartă prin acele locuri cu o evlavie de care poate nu-și da seama, dar care nu e mai puțin mare.

Deși cred de mult că lui Dumnezeu orice îi este putincios, mărturisesc că par’că aveam nevoie de cartea lui Mestugean pentruca să mă întorc la o credință mai neclintită.

În *Ierusalim*-ul lui Mestugean, regăsim pe fermecătorul scriitor al *Filmelor*, al *Bucureștilor-Sakarah* și al *Reginei-Noastre*. În nici una din frazele lui nu este o pretențiune literară, și cu toate acestea se desprinde din fiecare, o adevărată literatură cinstită și mare.

El ne fură cu încetul, și ne fură casei noastre, grijilor noastre; ne duce la gară; lăsăm în urmă Bucureștii, și trăim cu el valorile spre *Constantinopol*; apoi spre *Pireu* și *Alexandria* și *Port-Said*. Iar tot cu el vedem palatul *Istmului de Suez*, monumentul lui *Lesseps*, *Ismailia* și *Iaffa*, și la urmă *Saaronul*, așa de vestit prin razele lui.

Cei cari vor ceti o atât de rară și scumpă carte vor fi foarte folosiți și din punctul de vedere geografic, istoric și etnic. Tot în ea se află

planurile bisericii Sfântului Mormânt, ce pare un oraș întreg.

Zidul *Evreilor*, sau mai bine zis, clădirea ce se crede a fi o rămășiță din templul lui Solomon, ni se înfățișează de asemenea cu o neincetată primenire de femei și de bărbați ce-și bat pieptul dinaintea lui și strigă numele lui *Iahveh*, al lui *Avraam* și al lui *Iacob*.

Desorierea acestui templu e cu multă sârguință redată în cartea lui Mestugean, după cei mai buni scriitori vechi.

Dar, *Turnul lui David*, ce ne e înfățișat la pag. 92, este iar cu totul evocator.

Pierre Loti și alți mulți scriitori francezi ne-au spus multe și frumoase despre locurile sfinte. Mărturisesc însă, că numai din cartea lui Mestugean am aflat cu limpeziciune că multe monumente vechi stau încă neatinsse.

Dar ca să-mi exprim cu desăvârșire impresiunea mea asupra scrierii în chestiune voi spune următoarele.

Era — acum câțiva ani — în mijlocul gerului și al cotropirei Bucureștilui de zăpadă. Imprejurările mă făcură, să trec, într’una din acele zile albe, pe strada Colței, și prin dreptul localului unde se află acum *Salonul Tinerimei Artistice*.

În acel local, se afla pe atunci o mare și admirabilă panoramă circulară a Ierusalimului și a restignirei lui Christos.

Eroismul soldaților români.

—Vitejii regimentului român nr. 33 din Arad.—

De câteva săptămâni în pasul Ducla se dau lupte uriașe, cum foarte rar s'au văzut în cursul întregului războiu cu Rușii. În acest pas piepturile vitejilor noștri stau ca un puternic zid de oțel oprind în loc îngrozitorul puhoiu al Rușilor. Până acum toate storiile nemaipomenite ale Rușilor de a zdrobi acest zid, care le-ar deschide larg calea spre interiorul țării și deci spre capitala Ungariei, spre Budapesta, — s'au prăbușit. Nici loviturile cravașei și nici focul mitralierelor rusești nu mai pot să mai împingă pe soldații ruși spre o ofensivă cu șanse de reușită. În schimb ai noștri zilnic pot înregistra succese importante. Iar meritul de a fi putut opri, probabil în mod definitiv, armatele colosale rusești în cel mai important punct strategic, este a se află în foarte mare parte vitejilor regimentului nostru de casă nr. 33 (Arad), care, se știe, în 70—80% este format din Români.

Cu o nespusă mândrie am cetit azi laudele ce se aduc în coloanele marelui ziar vienez „Neue Freie Presse” scumpilor noștri viteji dela regimentul 33 din Arad, cari dela începutul războiului și până azi au avut partea leului în marile lupte ce s'au dat pe câmpul de războiu. În luptele ce durează acum de peste 23 de zile — scrie numitul ziar — bravii regimentului 33 conducerea distinsului colonel Franz Wallner au dat dovada unor fapte de un neîntrecut eroism. Eroii de azi ai acestui regiment s'au dovedit a fi demni urmași ai neîntrecuților eroi dela Mortara și Novarra.

Suntem mândri că fiii neamului românesc sunt recunoscuți azi din partea celor mai înalte cercuri ca: cei mai neîntrecuți și puternici străjeri ai Carpaților, deci și ai patriei comune.

Primiți, scumpi viteji, călduroasa îmbrățișare și admirația unui neam întreg, care cu inima înfrigurată urmărește toți pașii și mișcările voastre pe câmpul de luptă.

Iată raportul dlui Roda-Roda, corespondentul de războiu al ziarului vienez „Neue Freie Presse”:

„Un ofițer îmi trimete o carte postală în care îmi scrie următoarele despre luptele ce se dau în pasul Ducla:

— Tocmai în acest moment, după lupte continue, ce au durat douăzeci și trei de zile, bravii regimentului nr. 33 din Arad, sub conducerea colonelului Wallner, au arătat ce pot să facă. Este suficient, cred, dacă o companie poate număra înaintea propriului front de luptă 63, iar o altă companie 43 de cadavre rusești, considerând, că e chestie de un telitor numai de 60—80 metri.

Fără de nici o exagerare pot să vă comunic, că regimentele rusești 60 și 57 au părăsit peste 1000 de morți înaintea frontului de luptă al regimentului 33 din Arad, cari au mai capturat și câteva sute de prizonieri ruși.

Cu toate că eram cam sceptic cu privire la un așa fel de manifestare artistică întrai înăuntru.

Jur împrejur, câmpul se ducea spre zare. Către întâiele planuri, arabi și cămile se apropiau pe un drum cotit de oraș. Deasupra acestei priveliști se adâncea un cer a cărui albăstrime era atât de muiată în lumina soarelui, încât scăpară de căldură. Sub stâncă, soldații români cu pieptare de zale, călări și pe jos, iar deasupra Christos restignitul, între cei doi tâlhari.

Nu știu cât stătui acolo. Dar când ieșii afară, și detei de gerul și de zăpada din stradă, mi-se păru că este un vis.

Fusesem în Ierusalim, și dintr'odată, mă aflai din nou în București.

Acestea pot să le spun și despre cartea lui Mestugean.

Am fost cu el în Ierusalim.

Nu e păcat să ne redesteptăm, amândoi, în București, și în mijlocul iernei și în al războiului european?

Alexandru Macedonsky.

Atitudinea Italiei.

Nici cu mâinile goale, nici izolați.

Sub acest titlu publicistul *Vittori* scrie un articol important în „Ordine” din care extragem următoarele:

Formula „nici cu mâinile goale nici izolați” a fost deviza adoptată de d. *Salandra* încă dela începutul războiului și putem să afirmăm că ea a fost urmată cu multă tărie.

Chiar la începutul războiului în August, am avut ocaziune — zice scriitorul — să vorbesc cu d. *Salandra* și dsa mi-a declarat că grija cea mare trebuie să fie ca națiunea să-și mărească prestigiul și să tragă foloase din spaimântătoarea criză ce s'a abătut asupra Europei.

În ce privește modalitatea de a face să triumfe formula de mai sus, care rezumă oarecum programul cabinetului actual, nu se poate ști nimic precis, căci totul depinde de fapte, cari până acum sunt nehotărâte.

Hotărârea Italiei este pe cale a se încheia și poate numai câteva săptămâni să mai treacă până se va lămuri. Până atunci scriitorul roagă publicul să-și mențină calmul, pentru ca guvernul să poată lua în liniște hotărârile ce au o așa de mare însemnătate.

Majoritatea țării este conștientă că nici un fel de prejudețiu sau apriorism nu trebuie să limiteze libertatea de acțiune a guvernului.

Să cugete orice cetățean la complexul de elemente și se va convinge cu câtă prudentă, cumpănire și înțelepciune trebuie să se ia o hotărâre în astfel de împrejurări, pentru ca să se păstreze și să se înalte unitatea, independența și prestigiul țării. (A. T. I.)



Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. — Dela cartierul principal se anunță: În Carpați, în sectorul vestic am respins număroase contraatacuri ale Rușilor și am menținut înălțimile și pozițiunile cucerite de trupele noastre în luptele anterioare.

La sud de Nistru luptele continuă. Am respins și ieri sângeros atacurile dușmanului și am apărât față cu un dușman adeseori covârșitor de puternic, terenul ocupat.

În Polonia și Galiția occidentală au avut loc numai lupte de artilerie.

În Bucovina e liniște. Situația pe câmpul de războiu dela sud nu s'a schimbat.

Berlin. — Dela cartierul principal german se anunță: În Champagne s'au prăbușit atacurile Francezilor repetite cu noi forțe împotriva noastră, mai de multe ori în urma focului nostru, având dușmanul mari pierderi. În luptele desfășurate din apropiere în unele puncte am invins. Ne ținem bine în pozițiunile noastre.

În pădurile Argonne am ocupat mai multe tranșee am făcut 80 de prizonieri și am capturat 8 putoare de mine.

Atacurile îndreptate împotriva Vauquois le-am respins sângeros.

Avantajele ce le-am câștigat în Vosgi în luptele din zilele din urmă, le-am menținut împotriva tuturor contraatacurilor vehemente.

Atacurile făcute de Francezi ieri seara im-

potriva noastră, spre nordvest dela Celles, le-a adus lor mai cu seamă pierderi mari.

Pe câmpul de războiu din ost, toate atacurile Rușilor făcute împotriva noastră spre sud-ost și sud dela pădurea dela Augustow au fost fără rezultat. Spre nordost dela Lomza și spre ost dela Plock am respins atacurile de noapte ale Rușilor.

Constantinopol. — Dela cartierul principal otoman se anunță: Flota dușmană a continuat azi să dea un foc mai domol împotriva fortificațiilor Sedd il Bahr. Incercările dușmanului de a debarca în unele puncte detașamente de recunoaștere, au eșuat. Însfârșit 5 cuirasate dușmane, cari au deschis focul fără succes împotriva altor baterii ale noastre, nimerite de 7 împușcături făcute de bateriile noastre, au fost silite să se retragă.

Antanta împotriva neutrilor.

Budapesta. — „Pester Lloyd” anunță că a găsit confirmare știrea, că Anglia și Franța va aduce la cunoștință statelor neutrale, că vor opri toate vapoarele neutrale, despre cari se bănuiește că vor transporta marfă pentru Germania, și le vor duce în porturile tipice antante.

Berlin. — „Svenska Dagebladet” anunță din Paris: Aci părerea generală e că Franța și Anglia nu vor admite în nici un caz ca vapoarele statelor neutrale să fie însoțite de vase de războiu.

Provederea statelor beligerante cu alimente.

Berlin. — „Unione” din Milano e informat că statele neutrale au pornit tratative cu Statele-Unite în scopul găsirii unei modalități pentru importarea liberă a alimentelor în statele beligerante.

Luptele noastre victorioase cu Rușii.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță: La Nistru lupta continuă cu îndârjire. Rușii primind noi întăriri ne-au atăcat, am respins însă atacurile.

Spre apus dela Ujoc am câștigat teren după o luptă desperată și avem aci succese considerabile.

Situația noastră în Galiția e excelentă. Pe frontul din vest înaintăm deși Rușii primesc noi întăriri.

La Ducla atacurile Rușilor slăbesc tot mai mult. Dela Jaslo, Krosno și Sambor sosesc noi trupe rusești spre linia Ducla-Ujoc. Rușii au încercat să înainteze la muntele dela granița Zemplinului, spre nord dela Mezölaborcz, dar încercarea lor n'a reușit.

Ocuparea Stanislaului reclamă lupte grele din cauza terenului nefavorabil.

Forțe mari rusești la Ducla.

Budapesta. — Dela cartierul presei se anunță: Forțele număroase, pe cari le-a concentrat dușmanul în Galiția sudestică, întârzie deciziva. Comunicatele oficiale rusești vorbesc despre luptele dela Muncaciu. Aceasta e o pervertire ridicolă și poate ea își găsește explicația numai în faptul că lupta se da la Wyskow de ambele părți ale drumului ce duce la Muncaciu. Linia înălțimilor din Carpați e în posesiunea noastră și afară de depresiunea dela Ducla, luptele se dau pe teritorul Galiției. În celelalte puncte ale câmpului de luptă nu e nici o schimbare esențială.

Nouă armată rusească împotriva Turciei.

Copenhaga. — Lui „Times” i se anunță din Sofia că în Odessa se formează o nouă armată rusească cu scopul ca să fie debarcată în Midia, spre nordost dela Bosfor, de unde să pornească împotriva Constantinopolului.

Comunicate rusești.

Petrograd. — Statul major rusesc al armatei din Caucaz a dat următorul comunicat oficial: Incercarea Turcilor ca să ocupe înălțimile ce se găsesc pe țărmul stâng al râului Cialsu a eșuat. Trupele rusești iarăș sunt stăpâne peste aceste înălțimi.

Stockholm. — Dagblad scrie: un comunicat rusesc anunță despre evenimentele din Galiția: Spre sud dela Dolina și Stanislau am luat lupta cu forțele dușmane.

Dolina se găsește chiar spre apus dela Stanislau, spre sud dela Strij, în unghiul format de linia ferată dintre aceste două orașe. Trupele rusești, pare a se fi străduit să ajungă din regiunile vestice ale Carpaților în cele nordice, ca să nu li se taie legătura. Trupele austro-ungare au pătruns adecă din Bucovina spre nord-vest, prin Kolomea și Nadworna pentru ca să atace trupele rusești trimise din nord spre sud. Comunicatul rusesc remarcă puterea foarte considerabilă a dușmanului. Rezultatul acestor lupte își vor arăta efectul departe spre apus dealungul frontului din Carpați, precum și dealungul liniilor ferate și a altor drumuri de comunicație.

Conflictul dintre China și Japonia.

Stockholm. — „Times” publică o telegramă din Peking care anunță că China e aplicată să împlinească dorințele japoneze privitoare la peninsula Shantung. Față cu aceasta însă China pretinde ca Japonia să evacueze Cingtaul. Guvernul din Tokio a refuzat însă categoric pretențiunea aceasta a Chinei și nu e aplicat să-și retragă nici trupele trimise pentru păzirea căii ferate din Shantung.

Germanii în fața Varșoviei.

Stockholm. — „Dagblad” anunță: În fața Varșoviei luptele continuă fără ca să se provoace schimbări mai esențiale în situație. Rușii au aruncat în aer câteva tranșee germane. Rușii vorbesc despre numărul mare al forțelor, cu cari atacă Germanii.

Demersul mijlocitor al Statelor-Unite.

Berlin. — Ambasadorul Statelor-Unite remițând o notă din partea guvernului său și-a exprimat speranța, că guvernele celor două state beligerante, făcând împreună concesii vor găsi baza unei înțelegeri, care să delăture pericolul, de care sunt amenințate vapoarele comerciale ale neutralilor în apele beligeranților. Guvernul american propune ca Anglia și Germania să se înțeleagă, ca nici una dintre ele să nu mai așeze mine plutitoare și să nu mai atace cu submarine vapoarele neutralilor, iar pavilionul statelor neutrale nu-l vor mai întrebuița. Anglia va admite că alimentele nu sunt contrabandă și nu va împiedeca transportul pe mare a alimentelor destinate pentru cetățenii germani pașnici. Germania iarăși din partea ei se va învoi ca alimentele să fie transportate pe adresa agenției designate de guvernul american și aceasta va distribui alimentele numai între populațiunea pașnică.

Guvernul german a răspuns că întâmpină cu bucurie inițiativa Americii și va satisface dorinței ca războiul pe mare să fie continuat în cadrele normelor obișnuite. Germania e aplicată să renunțe la folosirea minelor. Transportarea de alimente, conform propunerii americane o crede de acceptabilă și totodată acceptază ca alimentele să fie distribuite numai între populațiunea pașnică. Guvernul german își exprimă însăși speranța că se va încheia în baza celor spuse înțelegerea inițiată de guvernul american și își va preciza atitudinea decizivă, numai după ce va ști ce obligamente va lua Anglia.

Înțelegere anglo-rusească privitor la Dardanele.

Roma. — Înainte de a se începe bombardarea Dardanelor între Rusia și Anglia s'a încheiat o înțelegere privitor la aceste strâmtoni, în baza căreia se asigură drum liber prin strâmtoni spre Marea Mediterană, iar Rusia recunoaște suveranitatea Angliei asupra Afganistanului și renunță la toate pretențiunile ei privitoare la Tibet în favorul Angliei.

Rusia trimite iarăși munițiile Serbiei.

Gent. Sâmbătă, noaptea, au trecut pe Dunăre prin fața portului Braila 4 transporturi de muniție pentru Serbia.

București. — Se anunță din Braila: Alaltăieri au trecut pe Dunăre noui transporturi rusești de arme și muniție pentru Serbia. Materialul de războiu era imbarcat pe șlepuri trase de vapoare provăzute cu tunuri. Ieri după amiază a trecut un nou transport pe Dunăre, fiind pornit din Reni și va fi debarcat în Cladova.

Oferte lingușitoare.

— Ce a pretins Rusia României? —

Ziarul „Berliner Tageblatt” află, că d. Poklewsky-Koziell, ministrul Rusiei din București acum de curând a plecat la Petrograd ca să-i ceară dlui Sassonow noui instrucții. Acum s'a aflat, că această călătorie s'a făcut din motivul, că ultima încercare a ministrului rus, de a atrage România de partea Rusiei, nu avusese rezultat. „Osmanischer Lloyd” publică următoarele amănunte despre recenta încercare a ministrului rus la București și despre ofertele prezentate guvernului român:

— În primul rând ministrul rus a încercat să câștige guvernul român prin chestia strâmtonilor și dând asigurări relativ la interesele românești în Marea Neagră. Mai încolo, ministrul rus a promis recunoașterea permanentă a tratatului din București și a dat asigurări României și împotriva unui atac din partea Bulgariei, atac îndreptat pentru recucerirea Dobrogei. În schimb Rusia a cerut României, ca armata ei să intre imediat în Ardeal; în această acțiune Rusia ar sprijini România cu o armată de 150.000 oameni. Pentru această acțiune i s'a asigurat României anexarea Ardealului către România. Pentru ca să se dea o mulțumire și pretențiilor românești asupra Basarabiei, guvernul rus a autorizat pe ministrul său să declare, că va acorda o largă libertate Românilor basarabeni. Rusia mai cere României să pună capăt tratatelor cu Italia și să nu mai urmeze tratativele nici cu Bulgaria. Guvernul rus găsește ca ceva natural, ca România să prohibească orice export de cereale și făină cu destinație pentru Austro-Ungaria și Germania.

Însă guvernul român a respins acest ofertă mîgurilor. Sassonow a mai cerut României să deschidă porturile sale dunărene pe seama vaselor rusești și să-și dea aprobarea pentru instalațiunea unei stațiuni de marină la gurile Dunării, apoi că mișca flota română și mai ales vasul „Regina Elisabeta” să fie atașat escadrei rusești din Marea Neagră.

S'a îngrijit Sassonow și despre apărarea Serbiei, cerându-i României să meargă cu o armată de cel puțin 200.000 oameni împotriva Bulgariei în cazul când aceasta ar încerca să-și realizeze dorința de a cuceri Macedonia sârbească. Pentru acest marș Rusia a promis României Rusciucul și Varna. („Az Est”).

INFORMAȚIUNI.

Arad, 3 Martie n. 1915.

O vale a morții. Asupra luptelor dela Soisson ziarul „Daily Chronicle” scrie, pe baza declarațiilor unor martori oculari, următoarele:

Este o vale a morții. Comunicatele oficiale enunțerează nimicirea numai a câtorva sate, în ordinea importanței lor strategice, dar la aceasta trebuie să se mai adauge sute de sate nepublicate.

Intr'un singur district de exemplu în Vie pe Esnau dispărut aproape cu totul de pe suprafața pământului mici comune ca Saconin, Fernaut, Ambeunt și Roson.

Săptămână după săptămână au căzut aici granate germane, franceze și engleze, până când n'a mai rămas dintr'insele decât cenusa. Tot astfel s'a petrecut cu Cel, Conde, Atiști pe drumul spre Beri pe Bac și cu orașele de pe drumul dela Bili spre Sermoaz. S'a întâmplat câte odată ca locuitorii acestor orașe să se afle în mijlocul luptelor, cari se dedeau adeseori pe piețe și pe străzi.

General sârb judecat la închisoare. După o telegramă sosită din Niș la Sofia, generalul sârb Condici a fost judecat la închisoare pentru că n'a condus cu destulă precauțiune năvala în Sirmiu, de astă vară, când armata sârbească a pierdut vre-o 6000 de oameni.

† **Dr. Vasile Moldovan**, profesor de teologie după un morb greu și îndelungat a decedat în 27 Februarie, în vârstă de 34 ani. În mormântarea a avut loc în 1 Martie, în cimitirul din Gherla.

Odihnească în pace!

† **Nicolae Diamandi**, fost rector catihet în Beius, iar apoi translator în ministerul de interne în Budapesta, a decedat Sâmbătă, în locuința sa din Budapesta.

Odihnească în pace!

Guvernul român a cerut guvernului sârb să ia măsuri în vederea asigurării circulațiunii regulate a trenurilor între Prahova și Salonic.

Ca urmare a acestui demers, s'a stabilit:

Administrațiunile căilor ferate sârbești și grecești au hotărât să facă să circule două trenuri pe săptămână, compuse fiecare din câte trei vagoane de mărfuri, care vor fi dirijate dela Salonic până la Paraciu, fără transbordare la Ghevgheli, stațiune situată pe frontiera greco-sârbă. La Paraciu, calea îngustându-se, mărfurile vor fi transbordate până la Zaiciar unde se va face a doua transbordare. A treia transbordare se va face în șlepuri la Prahovo, de unde mărfurile vor fi aduse la Turnu-Severin.

Documente turcești în mâinile Rușilor. Se anunță din Petrograd: „Rezultă din depunerile ofițerilor turci făcuți prizonieri în luptele dela Sarikamis-Karaorgan că Enver-pașa văzând prăbușirea planului său, a ordonat să se trimită în spre armata dela Erzerum drapelule, obiectele prețioase și documente importante. Totuși din cauza retragerii precipitate a Turcilor, numeroase documente importante au căzut în mâinile noastre și între altele o scrisoare a generalului Brensart către locotenentul Guse, dovădind în mod indubitabil că acțiunea Turciei contra Rusiei a fost hotărâtă încă dela începutul lui Septemvrie.

Ultima oră.

ANGLIA A REFUZAT PROPUNEREA AMERICELI.

Frankfurt. — „Frankfurter Zeitung” primește din New-York: Guvernul englez a refuzat propunerea de mijlocire a guvernului american. Dispoziția în Washington e foarte încordată. Guvernul englez a declarat adecă în nota-răspuns, că până când Germania va considera apele engleze de câmp de războiu, își va rezerva dreptul de a lucra liber.

CAVALERIA NOASTRĂ OCUPĂ BOIANUL.

Vatra Doinei. — Trupele noastre de cavalerie, cari pornind din Iacobeni au colindat întreagă Bucovina, au ocupat acum câteva zile Boianul ce se găsește spre ost dela Cernăuți. În întreagă Bucovina, afară de Noua-Suliță, a fost restabilită legătura telefonică.

CHINA A RESPINS PRETENȚIILE JAPONIEI

Londra. — Din Peking se anunță: China a respins definitiv pretențiunile Japoniei. Guvernul japonez a trimis imediat trupe în porturile nordice ale Chinei. În Londra se crede ca sigur, că crucișătoarele americane vor fi în apele chineze mai târziu în decurs de 8 zile.

MOARTEA UNUI DISTINS OFIȚER ROMÂN.

București. — Mercuri d. a., a murit în capitală generalul de divizie în rezervă Const. Boerescu, fost comandant al brigădei Craiova.

Defunctul a fost un ofițer distins și se bucura de numeroase simpatii.

JAPONIA MOBILIZEAZĂ NOUI CONTINGENTE.

Berlin. — Ziarul rus „Rieci” află din Tokio, că Japonia afară de cele 4 contingente mobilizate, a mai ordonat și mobilizarea altor 3 contingente.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

Ioan Răhăian, Iclod. Am primit 10 cor. în abonament până la 15 Febr. n. a. c.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

CONTABIL DE BANCĂ

cu practică de 5 ani, vărsat în afaceri de dare și cartea fonduară, corespondent în limbile române, germane și maghiară caută post cu condiții modeste. Este eliberat de miliție și în caz de lipsă dispune și de cautiune. Adresa la administrația ziarului.

(Bu 2371—3)